

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 28.5.2018
SWD(2018) 255 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Plasty na jedno použití a lovná zařízení

Průvodní dokument k

návrhu SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí

{COM(2018) 340 final} - {SEC(2018) 253 final} - {SWD(2018) 254 final} -
{SWD(2018) 256 final} - {SWD(2018) 257 final}

Problém

Množství plastových odpadků v mořích se zvyšuje a ohrožuje ekosystémy, biologickou rozmanitost, lidské zdraví, jakož i cestovní ruch, rybolov a námořní dopravu. Tento problém má přeshraniční povahu.

Plasty tvoří až 85 % odpadků na evropských plážích. Polovinu představují „plasty na jedno použití“, které jsou před odstraněním použity krátkodobě pouze jednou. Další 27 % připadá na lovná zařízení, která jsou ponechána v moři, ztracená nebo jinak vyřazena.

Evropské politiky v oblasti vody, mořského prostředí, odpadů, výrobků a rybolovu se dosud odpady v mořích náležitě nezabývají a mnoho opatření je ponecháno na uvážení členských států, což vede k roztržitému vnitřnímu trhu.

Proč by měla EU jednat a jaký je cíl?

Společná a přiměřená opatření na úrovni EU mohou snížit množství odpadků v mořích a současně zajistit jednotný trh a právní jistotu pro podniky.

Obecným cílem je omezení škod na životním prostředí způsobených určitými plastovými výrobky a současně podpora přechodu k oběhovému hospodářství s inovativními a víceúčelovými alternativami.

Možnosti politiky

Analýza se zaměřila na lovná zařízení a deset nejčastěji se vyskytujících plastů na jedno použití (přibližně 86 % plastů na jedno použití): cigaretové nedopalky; nápojové lahve a uzávěry; vatové tyčinky; obaly od bramborových lupínků; vlhčené ubrousky; hygienické vložky; přístroje; brčka; míchátko; nápojové kelímky; nádoby na potraviny, jakož i lovná zařízení.

Analyzována byla řada možností v porovnání se základním scénářem, který zahrnuje probíhající revizi nařízení o kontrole rybolovu a směrnice o přístavních zařízeních pro příjem odpadu, jakož i strategii pro problematiku plastů a revidované právní předpisy týkající se odpadů.

Upřednostňovaná možnost

Tato možnost **významně sníží množství odpadků v mořích**. U plastů na jedno použití se jedná o **snížení přibližně o polovinu** měřeno počtem. Zahrnuje:

- rozšířenou odpovědnost výrobce za náklady na předcházení vzniku odpadků a odklizení odpadků pocházejících z cigaretových filtrů, nápojových lahví, obalů od bramborových lupínků, vlhčených ubrousků, hygienických vložek, nápojových kelímků, nádob na potraviny, balónků a zajištění náležitého nakládání s odpady pocházejícími z poškozených lovných zařízení, lovných zařízení s ukončenou životností a vytažených lovných zařízení,
- pobídky pro rybáře k vracení poškozených lovných zařízení, lovných zařízení s ukončenou životností a vytažených lovných zařízení do přístavu,
- opatření v oblasti navrhování výrobků za účelem připevnění víček k nápojovým lahvím,

- cíle týkající se omezení plastových verzí na jedno použití u nápojových kelímků, vlhčených ubrousků a nádob na potraviny,
- zákaz plastových verzí na jedno použití u vatových tyčinek, tyček k balónkům, příborů, brček a míchátek.

V roce 2030 by tato možnost v případě plastů na jedno použití znamenala úsporu 2,6 milionu tun ekvivalentu CO₂. Zamezila by škodám na životním prostředí (odpovídajícím 11 miliardám EUR). Vzniknou náklady na dodržování předpisů ze strany podniků (přibližně 2 miliardy EUR) a nakládání s odpady (510 milionů EUR). Spotřebitelé ušetří peníze (přibližně 6,5 miliardy EUR), budou však čelit určitým obtížím.

Dodatečné opatření, zálohový nebo rovnocenný systém, by množství odpadků v mořích dále významně snížilo s přijatelnými dodatečnými náklady (přibližně 1,4 miliardy EUR).

Upřednostňovanou možností v případě lovných zařízení a zařízení pro akvakulturu je zavedení rozšířené odpovědnosti výrobců plastů obsažených v lovném zařízení a zařízení pro akvakulturu, jakož i finanční pobídky na podporu vrácení lovných zařízení na pobřeží. To by vedlo k úsporám nákladů u výrobního odvětví ve výši přibližně 0,16 % příjmů. Tato možnost doplní opatření zaměřená na lovná zařízení a zajistí, aby se plastový materiál z lovných zařízení dostal do toku odpadů a recyklačního toku, a to za účasti výrobců plastových materiálů pro lovná zařízení a se zvýšením míry recyklace materiálů pro lovná zařízení.